

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכת-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
איתן נבירול

הכתב הראשי:
אלהו כרמל

הציר הראשי:
אורי ברטור

מנהל מבצעים:
שלמה אריר

עורך דפוס:
עירא אריאל

מנהל מעבדה:
נתן רוזן

רוח ג'קסון & תל אביב, מען המברקים:
"עולמפרסט" ת. ד. 136, 1970 | 26785
החוצות לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס ישראל בע"מ, ת"א סל. 23204

הכרי המערכת:
ישראל יבנה, ניצח בנה, לילי נלילי, דויד הורוביץ, רותי יונה, רגני זוהר, אברהם הרמון, אוסקר טאובר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה קרן, סילבי קשת.

אינ המערכת אחראית עבור תוכן המודעות. מלבד עבור מודעות המפליגות תחת הכר תחת, דו"ח לצרכן, דו"ח לבוחר, דו"ח לנעם" וכיו"ב המכונות על-ידי חברי המערכת ונבדקות על-ידי המודר, דו"ח לבוחר" כולל מודעות מטעם מפלגות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכן ולדעות המובעות בהן ושאינן משקפות כי שום צורה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

אי 62

ריך לדעת איך להופיע בספר הנישומים ליד משכורת של מאה וחמשים לירות, או לא להופיע בכלל.

במלים אחרות: צריכים לדעת כיצד לע- שוק את העם, למצוץ את דמו ולחיות על חשבוננו, מבלי לתרום אף פרוטה אחת לי מדינתנו, לחינוכו ולהגנתו.

אני רגיש לגבי אנשים אלה. איני אוהב אותם.

***

עתה הם מתארגנים כדי לתרום את תר- מתם לקרן המגן. בדיוק כמו שהתארגנו כדי להשתלט מתשלומי מס-ההכנסה או להשיג רשיונות-יבוא. הם ישבו בצחא, ויקוננו על הגורל המר ועל הימצב הקשה, ואחר כך יח- שבו ואי-לנכות אותו ממס ההכנסה.

— ואיך לנכות אותו ממס ההכנסה. כך זה היה — אם לא תקום תנועה גדו- לה וספונטאנית של רוגז ציבורי, רק אם שוט הפרסום יצליח על גביהם, רק אם זעם ההמונים יעמיד אותם אל עמוד הקלון ויגדר אותם מכל מגע חברתי, רק אז (אולי) יגלו שאפשר לתת עוד כמה אלפי לירות.

דומני שבימים אלה שמחים גם רבים מ- אויבינו המושבעים ביותר שישנו כלי כמו העולם הזה, המסוגל למלא תפקיד זה, שצבר במשך שנים את האינפורמציה הדרושה ו- אינו ירא לפרסמה.

אין זה תפקיד קל. משתמשי קרן-המגן הם אולי ההון בארץ, והם הנותנים את המד- דעות הגדולות המקימות את רוב העתונים. לא כדאי להסתכסך איתם אם רוצים לבקר מחר במסיבות-יוקסקייל במלון אכדיה. לכן שמחים להתנגדינו שישנו העולם הזה, ומשי- פים אתנו פעולה.

***

התפקיד הוא אחראי מאד, והוא מחייב דייקנות וזהירות. לכן הטלנו אותו על החר- קר האחראי ביותר במערכת, שלים כהן. אחרי השלמת כל חקירה, נהוג הוא לשאול אישית את החשוד בהשתמטות מה יש לו להגיד להגנת עצמו.

בשבילי ובשבילי רוב חברי מערכת זו, אין זה סתם תפקיד עתונאי רגיל, סידרה סנסציונית מוצלחת. בשבילנו, רכישת נשק לחיילי החזית אינה עיסקה מופשטת. כי אם תצטרך שוב ישראל לחלים, יהי חובי המע- רכת בין אותם הלוחמים בחזית אשר נשק טוב רוב הוא חיוני לקיומם.

עד כה נודעו לנו ששלושה מקרים שהציק הגיע לקרן-המגן שעתיים אחרי שהספסר הגידון שלמע כי שלום כהן, ממערכת העולם הזה, מבקש לשוחח עמו באופן דחוף בענ- יין חשוב. כן ירבו.

אורי אבנרי

אורי אבנרי

מכתבים

מאת עשירים הרדו חסכינו לתת את הכסף לקנות לג את הנשק הדרוש להגנתנו, אני מרנישה בשנאה שלא חברתי קודם. איני יודעת כיצד להודות לכם על הרישימה

אתמול טלפן אלי יהודי מאד יקר והתחנן בכל לשון של בקשה שנפסיק לפרסם את השימה השחורה של משתמטי קרן-המגן. המפעל הוא פרי התנדבות, כך אמר, ואסור להזכיר את הצדדים השליליים של התמונה. וחוק מזה, יבוא היום וגם העשירים ישלמו. דרוש רק ארגון. האגודות השונות של בעלי- ההון יתכנסו וידונו ויחליטו, ואז, במועד הנכון, יגיעו גם התרומות של האדונים ה- מכובדים.

ואם נפרסם את הרישימה, אותם האדונים יכולים, מס וחלילה, להתרגז. ואם הם ית- רגזו, מי יודע אם ישלמו ככלל? איני סבור שזו דעתם של רוב פעילי ה- קרן. אם לדון לפי זרם קריאות העידוד שקי- בלנו דחקא מחוגים אלה, התישך הוא הנכון. אולם מאחר שדעה זו הושמעה, מוטב לענות עליה.

***

אסור לו לעורך עתון להיות רגיש בכל- קודיה שהיא. אני משתדל לקיים מצוה זו. אולם בבקודה אחת אני רגיש למרות הכל. איני אוהב משתמטים.

בימי הקרבות, כשפלוגות שלמות נופצו ונשברו לרסיסים אחרי שזרקו את עצמן ללהל-לילה אל עמדות המצרים, הייתי בא העירה ורואה בחורים צעירים ובריאים כה רבים עוסקים בדברים כה חיוניים עד שלא יכלו להסתפנות לעסקי-קרב. חזרתי והייתי עד כיצד שרידי אותן הפלוגות יוצאים שוב ו- שוב, עד שבמחלקות מסוימות נגמר האיש- האחרון, פשוט לא היה את מי לשלוח במי- קומה.

מאז אני רגיש בכל הנוגע למשתמטים. עברו שש שנים. באותן שש שנים קמה כארץ שיכבה עבה של עשירי-מלחמה, עשירי- ריצנע, עשירי-שוקשוקשור, עשירי-ספרות — שכבה שלמה שגדלה ושמלנה על מצוקת ישראל. אלה היו האנשים שהרחיחו רבבות- במכה אחת, שהונגם מילא את הבנקים באר- מזיקה ובשווייץ והקריזו-לרים שלהם מילאו את כבישי הארץ.

איני מקנא באנשים עשירים. יבושם להם. אני מכבד יצרנים שצברו הון בעבודה קשה, שהעניו וסיכנו את רכושם כדי להטיל לשוק מצרך חדש. לספק צורך ציבורי. אולם אני שים כאלה לא התעשרו בארץ. כי מדינה זו היא ג'עזן-למלחמים מכל המינים, לכה- סורים העושים את היצרן ואת הצרכן גם יחד. אם רצה העשירי להתעשר, הרי שמכר את החומר הגלמי שלו בשוק-השחור, במי- קום להפכו למוצא. זה היה תמיד הרבה יותר כדאי.

דרוש כשרון רב להיות ספסר טוב. צרי- כים לדעת איך להשיג רשיון יבוא, ואת מי לשלח, ואת מי לשלח כשתי-חשאי, ואיך לקנות ידיים בדיוק במשרדים הנכונים. וצי-

מאת עשירים הרדו חסכינו לתת את הכסף לקנות לג את הנשק הדרוש להגנתנו, אני מרנישה בשנאה שלא חברתי קודם. איני יודעת כיצד להודות לכם על הרישימה

כדאי לשאול את הסופר הצעיר נתן (יורה) תמים ליטפתי שריה" (קמחי ואת הסופר הצעיר יוכה (שנינים, שניים יתקף") בר אם אין לדעתם בעיות אחרות לעם ישראל. אי שמא הם הושבים שחרר הבטחה ביותר ללב המון הוא נוף של גערה ערומה.

אסתר לוינסקי, חיפה

קול שדי כקול המון

ברי פתקה מהמקודה

מכר האועקה ממשה ברק (העולם הזה 940) הניח באמת אל הלינה למיניעט כפייה דתית. מעשה אחרון זה של משה ברק עורר תמיהות ותרעומת בלב רבים, ובכל זאת ראינו חובה לעזור לו גם בשלוב זה.

וכותבו זה ברק הוא שהעניו לצאת יחידו במלחמה נואשת וברדד קשה כנגד קיומו של הזקיקועול ש- נהקבל למרות התערבות של הרוב מבין התושבים. אך אין ספק שגם המסיבות של מקרהו וגם דרכו לא היו מוצלחים כלל כדי לישמש אכימקה.

ובזאת מביעים את צער והשתוממות על שעד היום לא נמצא זוג חופשי אחד המתכוון להינשא, שיהיה מוכן לפתוח במאבק משפטי כדי לקבל תעודת נישואין משמלתית בלי שיהיה החתן נאנס להעמיד פני איש דתי, החבוט ביה, להשתתף בנפילה דתית כבוד הוא איננו איש מאמין וכלי בשלבו תתקבל אולי להביא פתקה מהמקודה הי- כשרה.

לאחר שנועצנו במומחים ויודעי-חוקו אנו מוזיי עם כי לזוג ישראלי יש סיכוי להצליח במאבק כזה, אם כי וודאי יהיה ממושך למדי, וכי לזוג בעל ההליטה נחשה נעוור בכל המובנים.

עזרי אורני, מזכיר הלינה למיניעט
כפייה דתית בישראל

עני ההתרגשות

זה כמה חודשים שאני עוקב אחרי המאמרים בכתובים ומיפתע אני עד כמה מקיפים הם כי אמיתותם את המציאות ואת המצב המדיני והחברתי במדינתנו. על דבר הביקורת חריפה כלפי החברה אין העורך צריך כלל להצטדק. איהו אדם לא היה נרגש נעוור היה רואה באובן העומד להתחולל?

אריאל לוסטיג, רחובות

צברינו הכמים ומקשנים

אוריות. בתי. קיבלה את השי ושל מדור צברינו המודיע (עוקצנים) והיתה מאד מאושרת. רק לא הבינה נודע קיבלה פרס. כשאמרתי לה שהיא קיבלה אותו בולל פרס חוכמתה. ענתה: "אז מה, גם בניגוריון קיבל פרס? הלא גם הוא חכם!"

אלעזר נוה, ראשון-לציון

הקסם השחור

הופתעתי מאד כראיתי בעתונכם מדור לשירים "צפור הנבט" (העולם הזה 943). בחובב שריה, שמחתי על כך מאד. עצתי לכם היא כי תמשיכו כי מדורכם זה לעיתים קרובות יותר. בה לחי, וחי הנפש והשירה!

ראובן שדה, בנימינה

דג מזהב

המונה זו כצאתי, ומאז אני מתרועע בכל חופי הארץ, ונראד כמו דג מזהב רטוב, כדי למצוא עליה נהר מהפחד החי היה. אגא. ענוו לו ו שחררו אותי מהכיס הפרחוני הזה, או מרביקו אחרים!

שמאי סילינסקי, רמת-היחזן

דג ממוחז כמו הקורא סילינסקי בודאי יכול למצוא תרוץ טוב יותר בבקשו לפר- טס תמונה זו:

פרח בשפת הים

הצר השני

כנכה אשר בעצמו עבר את טיפול מנהל מחלקת השיקום בר אריה פינק, התפלאתי מרשימתם על הנכה מרדכי שטיינברג שהכריז שבינת רעב (העולם הזה 941).

התעניינתי במיוחד במקרה ונלית' כי אותו שטיינברג קיבל פעם דירה טובה ממחלקת השיקום אולם כאשר שנתגרש נשארה הדירה בידו אשתו. משרד הבטחון בכל זאת המציא לו דירה שניה וכשזו נתבררה כבלתי-מתאימה לדירה, הציע לו אותו מר פיש הלואה.

שטיינברג דרש סכום נכבד... הנכבד שבינת רעב, לבסוף הפסיק את השביתה מרצונו והסכים לקבל את ההלואה שהוצע לו תחילה. אינו רוצה לומר שפקידי השיקום הם מלאכים ואילו הנכים הם חסרונים. אבל כאשר מניע לאדם ציון לשבה, צריך לתת לו אותו.

המטרה — אילת

בעלי-איפודים הריצים לערוך טיול לאילת, מתבקשים להתקשר את' לפי הכתובת: שכונת הנפה, דרך אבא הלל 68. רמי ירושלמי, רמת-היחזן

להבן זה לא איכפת" (העולם הזה 943 תל-אביב, מרים ש, תל-אביב)

תודה אין צורך. טוב עשיתם בפרסומה של השימה השחורה המשיכו בפרסום רשמית אלו במקרה כי זאת היתה עזרת העולם הזה להנבחר ועילותה של מי בית קרדיהמנו ללוחמים לא מן הנמנע היא כי אותם משתמטים יהסבו בשניה מלעשות כן. כי שמש יהיה לאתן קלון כנגד חוסר רצון ומצפון!

מרדכי גולדברג, ראשון-לציון

הערכתי העמיקה למאמרים על משתמטי קרן- המגן, באם אליהממוון תורגמו ביד רכה ככה אלפים. אין זה עובד בשום המפלגות תחת הכר הודש ואפילו שני ימי עבודה של פועלים שכיו רים. באם שומעים שבשפתה מסוימת. כעלת וזיי לה מהורות שכל אהה מבניה חתוק ברשומה מסכנות פרמית, תורמת חמשת אלפים לירות — כסום המוצא על-ידיה רק להוצאות הכית — הרי מה אנו. השכירים נחרים!

מישה אגוני, תל-אביב

מנליונכם האחרון שוכנעת' בהחלט כי אכן מקיימים אתם את סימנת השער (ובלי מורא, וכי היא נד לרגליכם לא רק להלכה,אלא גם למעשה.

כל אותם העשירים היודעים לעשות רווחים על חשבון העללים כעת שלום ולמשוך ידם מתרומה בעת מבחן, ודעו גם פלגל רגליהם מכאן כומו מלחמה!

ט. חיים רמוני, דברת

נקלעתי לקפה מעדן ברחוב דיונגוף, תל-אביב, לארוחה-ערב קלה. בהשכחו הספי צורה השכון הקרדימנן שבו חיובו אותי בתשלום. האם אין היעניתי במקום עבודתי כמספק, האם עלי להוכיח ולשלם בכל בית-קפה ובכל חנות? האם על חשי בוני יפורסם שם בעל-העסק כעוון כאיש רגיל אשר החליט להקדיש עשרה אחוזים מהכנסותיו ההודשיות לקרן-המגן?

זאב גיסט, מהנדס תל-אביב

פרשת התורמים לקרן המגן התעוררה אצלי ונכ אצל חברי בתנועת הצופים הכלליים. כל כך התרשמתי עד כי באופן אוטומטי ישתבי וכתמתי שיה.

מרדכי פרידמן, חיפה

בהידום-התוחמים תרעמה בנות-השיר. בחילת כשרות-חובת שגרם לאנשי לה עשירים. איני מבין הרבה בעתונות. אבל הייתי מוכנה לנשק את הידיים שכתבו את הפרשום על המשי- המטים...

שרמהל פ, צהל

אבל כותב המאמרים רגיל להכתיבים בפיו.

תרומות הנרי ג'

לאפרים אילון ארון האינטומכילים (העולם הזה 943) יש יכסה פרטית. אותה וכביא מצרפת. יש לו שם הנדי ממשל מאיטליה, וכשיש לו אורחים ביכסה לובש אילון כנדים של רב-חובב של איוו ארץ מדרום-אמריקה. כי היכסה רשומה שם. כמה זה עולה?

ז. יוסלביץ, חולון

שקר הוא כי מרשנו אפרים אילון תרם אלף ל"י לקרן המגן. מרשנו תרם של אלף ל"י. מהן 10 אלף ל"י במומן, ולא עוד אלא שחלק ניכר מי תרומת הפועלים הוא על חשבון המפעל.

ר. וילכסון, עזריה, חיפה

העולם הזה מצטער כי משרד הקרן, שי מסר לו את האינפורמציה על תרומת קרן-

זרפרייזי, טעה בפרט זה. המפעל לא ת- רם מחיר רבע מכונית, כפי שנוכר, אלא קצת למעלה מכונית שני הנרי ג'. המערכת תקיפה בדעתה כי גם תרומה זו רחוקה מלהתאים לממדו המפעל, אינה יכולה להי- קרא מילוי חובה.

ישרשת מקרים

ישרשת ששונרמן מהלך מכוניות ברחוב (העולם הזה 943) כי אחרת מודע נתן את המכונית דיוקא להרון, שהוא במקרה גם המקשר בין משרד-האוצר ומפלוגה-הפיתוח, ששימש במקרה את האינטרסים של שונרמן בחברת ארנות מלהתפיתות לכסף (מעשה חסרת-תקדים ובלתי אפשרי עד בה) כדי לרכוש את תנוות אבנעל, על-מנת להכי- ריע בעזרתה את וריכו המסחרי חכם (עזרי ירושלים).

עזרא בן-צבי, תל-אביב

תזה מזה תזה

כשקראתי את מדור הספרות בניונו האחרון (העולם הזה 944) קיבלתי את הרעיש שתינושא המדכוי העומד לעיני אנשי-הרוח העולים הוא צורת-החזקה של הדור הצעיר (מין נכבה).